



***Projekty transportowe
- oceny oddziaływania
na obszary sieci Natura 2000***

Agata Zdanowicz

Wydział Ochrony Przyrody i Bioróżnorodności (B2)

Dyrekcja Generalna ds. Środowiska

Warszawa

4 czerwca 2008

Dyrektywa 'siedliskowa' - Artykuł 6



- Dla obszarów N2000 państwa członkowskie są zobowiązane:
 - ustanowić odpowiednie środki ochronne (6.1)
 - **unikać niszczenia siedlisk i niepokojenia gatunków (6.2)**
- Opracować odpowiednią ocenę każdego planu i/lub projektu (6.3)
 - który może mieć negatywny wpływ
 - sam, **lub w połączeniu z innymi planami/projektami**

Konsekwencje niewyznaczenia IBA jako OSO



- **Obowiązują zapisy Art. 4 dyrektywy ptasiej – nie można podjąć żadnych działań mających negatywny wpływ, z wyjątkiem zagrożenia życia i bezpieczeństwa publicznego**
- **Nie można stosować wyjątków dozwolonych w Art. 6(4) dyrektywy siedliskowej (stosują się tylko do wyznaczonych OSO)**
- **Komisja zmuszona jest blokować fundusze UE na jakikolwiek projekt wpływający na IBA nie wyznaczone jako OSO**

Procedura



1

Czy istnieje prawdopodobieństwo negatywnego wpływu na obszar(y) N2000?
(Screening)

TAK



Ocena wpływu

2

Czy plan/projekt ma wpływ na integralność obszaru?

TAK



Ocena alternatyw

3

Jeśli nie ma alternatyw: czy występuje nadrzędność interesu publicznego?

TAK

- Nie ma siedlisk/gatunków priorytetowych



Działania kompensujące (i poinformowanie Komisji Europejskiej)

- Występują siedliska/gatunki priorytetowe oraz przyczyny związane ze zdrowiem ludzkim, bezpieczeństwem publicznym lub korzyściami dla środowiska naturalnego o podstawowym znaczeniu



Działania kompensujące (i poinformowanie KE)

- Występują siedliska/gatunki priorytetowe i inne przyczyny nadrzędnego interesu publicznego



Opinia Kom. Eur. i działania kompensujące

Screening



- **krótki opis projektu lub planu**
- **krótki opis obszaru**
- **krótki opis potencjalnego negatywnego wpływu na obszar N2000**
- **ocena znaczenia wpływu (z użyciem kryteriów)**
- **rozważenie innych projektów mogących powodować zwiększenie wpływu**
- **dokumentacja uzasadniająca decyzję o braku znaczącego wpływu**

Screening

- projekty dofinansowane z FK



- **Wypełnić Annex I (A) dokumentacji projektu z podpisem oraz pieczęcią kompetentnych władz**
- **Dołączyć raport ze screeningu do dokumentacji projektu (i przedstawić go Komisji Europejskiej)**

Odpowiednia ocena – N2000



- Wykonana z udziałem przyrodników
- Biorąca pod uwagę integralność danego obszaru N2000
- Biorące pod uwagę wpływ na gatunki, w tym migrujące (lokalnie – np. płazy, na dłuższe odległości – np. duże ssaki)
- Biorąca pod uwagę inne projekty/plany
- Obejmująca analizę alternatyw !!!
- Zwykle potrzebne są badania terenowe !!!
- **Pamiętaj o czasie potrzebnym na dokonanie oceny: okres wegetacyjny, okresy lęgowe, okresy migracji itd. Często potrzebny jest rok lub więcej!**

Ocena wpływu na N200

4. PODSUMOWANIE

4.1. Odcinek I - województwo dolnośląskie

Na odcinku tym: modernizowana linia przebiega przez obszary: proponowany S „Dolina Widawy” (km 14+579 do km 15+100), istniejący D50 „Dolina Baryczy” (km 48+000 do km 53+000) oraz projektowany SCD „Cielmja nad Baryczą” (km 48+000 do km 58+600)

Na terenie projektowanych obszarów określono:

a) sposoby minimalizacji oddziaływań modernizacji linii na siedliska i gatunki będące przedmiotem ochrony;

b) rekomendacje dotyczącej ewentualnych kompensacji;

c) zasady monitoringu ekologicznego.

4.1.1. Rekomendacje dotyczące minimalizowania oddziaływań

Minimalizacja oddziaływań na wskazanych obszarach polcega powinna na:

Na etapie projektu budowlanego:

- opracowaniu alternatywnego układu komunikacyjnego przy likwidowanym przebiegu na km 14+756, związanego z budową drogi okrężnej i nowego mostu na rzeka Widawę. Rozwiązanie to jest wysoce szkodliwe dla środowiska przyrodniczego – podlega za to zniszczeniu siedlisk barczatki kateks (najważniejszego gatunku będącego przedmiotem ochrony w obszarze), siedlisk kuzinoga sębosza oraz siedlisk łęgów włazów jesiennych;
- opracowaniu alternatywnego rozwiązania problemu komunikacji drogi obwodowej przy likwidowanym przejściu km 48+505 (obszar Dolina Baryczy i Cielmja nad Baryczą) przedstawić dokumentację nie wynika konieczność budowy tej drogi, tymczasem spowodowane przez nią szkody w środowisku przyrodniczym będą znaczące (zniszczenie miejsca gniazdowania błotniaka stawowego);
- zaplanowaniu prac tak by uniknąć zniszczenia zarość mieszanych z udziałem tamn i innych gatunków krzewów, będących siedliskami dzierzby *Lasius calurus* (Szczegół dotyczy to płatów zarośli występujących tuż przy torze na południu od wsi Gerboe na 51+000 (obszar Dolina Baryczy) gdzie należy poprowadzić ewentualną drogę techniczną jeżeli będą niezbędne do wykonania prac modernizacyjnych) po zachodniej, przebiegającej zarośli słonie toru, oraz zarość nad kanałem kolo Żmigrodka (km 48+260);
- utrzymaniu podczas modernizacji mostów i przepustów parametrów umożliwiających swobodną migrację zwierząt; szczególnie dotyczy to wszelkich kanków i koryt Barycz oznaczonych na mapie jako korytami ekologicznymi (na północ od Korzeńska, na północ Żmigrodka i poniżej wsi Gerboe) oraz Doliny Widawy. Parametry mostów: min. wysokość 2,5 metra, szerokość półki pomiędzy korytem rzeki a przyczółkiem – 5 metrów. Parametry przepustów na mniejszych przekłach: wysokość min. 1,5 metra, szerokość półki – 1 metr;

- zapewnieniu możliwości przejazdu pod mostem na rzeka Widawie (odpowiednia wysokość) gatunka z koszałką dla słowianina w przyszłości; zabiegów ochronnych związanych z koszeniem łąk i zichroś, nadzycznych;
- zlokalizowaniu ewentualnych dróg technicznych (jeśli będą niezbędne do wykonania prac modernizacyjnych), na wschodniej stronie toru (Dolina Widawy, km 14+579 do km 15+100) dla uniknięcia zniszczenia siedliska lasu łęgowego oraz nadzycznych okrajków występujących na skraju lasu łęgowego;
- zlokalizowaniu składowi materiałów budowlanych (żwirów, piasków, podkładów etc.) poza obszarem Dolina Widawy (na omawianym odcinku w obszarze znajduje się całe między km 14+579 do km 15+100) oraz w linii nalnej odległości 50 metrów od cieków o szerokości > 1 m (obszar Cielmja nad Baryczą);
- pozostawieniu wszystkich drzew w obszarze Dolina Widawy o średnicy > 60 cm, poza drzewami, bezpośrednio zagrożącymi bezpieczeństwu pasażerów i tabni (km 14+579 do km 15+100);
- odpowiednio zaprojektowaniu kolektorów zbrząających wody opadowe, z osadnikami na smary i oleje, tak by woda spływająca do Widawy Baryczy i cieków w dolinie tej osadził się w miejscu wymogi par. 19, pkt. 1 pkt. 1) rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 08.07.2004 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 168, poz. 1763);
- wykonanie odpowiednich instalacji zbierających wody opadowe i zanieczyszczenia także na stocznizowinych mostach i przejściach;
- zmiany w konstrukcji tzw. korytek krakowskich w rowach odwadniających po obu stronach torów – jest to szkodliwa pułapka dla mniejszych zwierząt, w tym również chronionych gatunków (np. jeży, mięsliki, bobrow i wyki) oraz niszczenie ryzyko zranień i zranień kofczym przez duże ssaki. Elementy te bezwzględnie muszą być zabezpieczone od góry jakimiś rodzajem pokryw, albo ich konstrukcja musi ulać daleko od góry (możliwe) w stronę „przyszłości” dla zwierząt (por. kolejny rozdział);
- w przypadku budowy drogi okrężnej przy przejściu na km 48+505 (obszar Dolina Baryczy) należy wykonać minimum 4 przejścia dla ptaków, w odległościach od 50 m, o średnicy 150 cm. Lepszym z przyrodniczego punktu widzenia wyjściem jest jednak wariantowo zaprojektowanie drogi, tym bardziej ze względu na także z innymi przedmiotami ochrony;

Na etapie prac budowlanych i modernizacyjnych

przewodzenie prac przygotowawczych i budowlanych w obrębie obszarów (dotyczy szczególnie obszaru Dolina Widawy oraz km 48+000 do 53+000 w dolinie Baryczy) w okresie jesienno-zimowym (październik – luty);

Na etapie eksploatacji

- zastosowaniu odstraszaczy we następujących ciekach modernizowanej linii:
 - o Dolina Widawy na całej długości;
 - o korycie ekologicznym poniżej Korzeńska; (km 54+000 do 55+000)
 - o przy skanalizowanym korycie Baryczy; (km 48+000 do 48+600)
- na odcinku toru sniegowego przabiegającego przez obszar Dolina Widawy wskazane jest mechaniczne lub ręczne odchwaszczanie torów i jednokrotnym stosowaniem rozpryskowego herbicydu w okresie późnojesiennym lub jesiennym po zakończeniu cyklu rocznego wleżeńści roślin i zwierząt bezkręgowych;
- regularne czyszczenie osadników w kolektorach z nagromadzonych smarów i olejów. Przed wprowadzeniem wód opadowych pochodzących z terenu mostów zwanego odcinka drogi kolejowej nr 200 do wód powierzchniowych muszą one być podczyszczone w stopniu wymagany określonym w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 08.07.2004 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 168, poz. 1763);

4.1.2. Rekomendacja dotycząca ewentualnych kompensacji

W obszarze Dolna Widawa

Zastosowanie środków minimalizujących oddziaływanie oraz rezygnacja z budowy drogi okrężnej wysłana jest dla zapewnienia integralności obszaru powołując minimalne szkody w siedliskach przyrodniczych i gatunkach zwierząt będących przedmiotem zainteresowania UE. Kompensacja szkód nie będzie w tym wypadku konieczna.

Jednak utrzymanie koncepcji budowy drogi okrężnej będzie wymagało zastosowania działań kompensacyjnych w odniesieniu do:

- siedliska lasu igłowego – odtworzenie zniszczonych i zmniejszonych płatów siedlisk na powierzchni min. 10 ha w obrębie międzywala Widawy, na wykupionych, w tym celu gruntach rolnych;
- siedliska barczak/katals (torfola z łamią i głogiem) – odtworzenie w sąsiedztwie centrycznej powierzchni 2a 0811 poprzez nasadzenia łaminy i głogu;
- wycięcia ekologicznego doliny Widawy;
 - o zaprojektowanie mostu o szerokości przyczółkach, umożliwiających migrację zwierząt między doliną Widawy;
 - o ogrodzenie nowo budowanej drogi na całej długości w obszarze Natura 2000 ogrodzeniową, dla uniknięcia zderzeń samochodów ze zwierzętami migrującymi wzdłuż korytarza ekologicznego, z otwarciem przejścia dla zwierząt pod przyczółkami mostu;
 - o odpowiednie zaprojektowanie sieci odwadniającej, odprowadzającej wody opadowe na obszar pól irygacyjnych poza obszar Natura 2000;
- gatunków zwierząt - prowadzenia prac ziemnych i budowlanych w okresie jesienno-zimowym dla uniknięcia poażenia zwierząt, szczególnie ptaków w przylegających fragmentach siedliska.

W obszarze Dolna Barycza

- w przypadku utrzymania koncepcji budowy drogi przy przejeździe na km 48+505 z zniszczenia siedliska błotniska stawowego konieczne jest odtworzenie terenu podmiejskiego o powierzchni 20 ha, w bezpośredniej bliskości doliny Baryczy. Dla odtworzenia terenu konieczne będzie wykonanie gruntów o niskiej wartości przyrodniczej i wykopanie rozległego, płytkiego stawu o głębokości od 1 do 2 metrów. Koszty takiego przedsięwzięcia są na tyle wysokie, że zriana pierwotnej koncepcji budowy drogi okrężnej wydaje się rozwiązaniem znacznie tańszym i prostszym do przeprowadzenia.
- zniszczenie zarośli mieszanych z udziałem tarniny i innych gatunków krzewów, będących siedliskami (dziejby Lanius collurio) na etapie budowy wymagać będzie odzwierciedlenia na innych powierzchniach o tej samej wysokości. Zaplanowanie prac tak by uniknąć zniszczenia i wycinki krzewów jest jednak możliwe na etapie szczegółowego projektu budowlanego.

4.1.3. Monitoring porażycy

Dolna Widawa

Przez kolejno dwa lata po zakończeniu budowy powinna zostać wykonana terenowa pracownia dotyczące śmiertelności chronionych sasków (nieoperzy) i na ich podstawie zaprojektować należy ewentualne działania ostentowe. Sprawdzenie śmiertelności powinno obejmować także odcinek drogi okrężnej (jeśli będzie wybudowana), gdzie należy również kontrolować ewentualną śmiertelność bobru.

Dolna Barycza

Po zakończeniu inwestycji i uruchomieniu linii należy wykonać minimum 2-letni cykl badań ornitologicznych dla ustalenia śmiertelności ptaków (s terach), spowodowanych zderzeniami z podjazdami. Dopiero wyniki uzyskane w trakcie monitoringu mogą stanowić podstawę do zaplanowania ewentualnej sieci grodzien siatkowych lub stałych, które umożliwiłyby śledzenie przemieszczania się ptaków.

Należy zlecić szczegółowe badania śmiertelności na torach dla nictoperzy, szczególnie w okolicy terenów rozpoznanych korzyści ekologicznych (miaz). Na podstawie danych z badań należy

Decyzja o uwarunkowaniach śr.

- 7) projektowane lub pozostawiane polki oraz suche prześla powinny łączyć się w łagodny sposób z otaczającym terenem, który należy tam gdzie będzie to możliwe zagospodarować roślinnością, zaprojektowaną w celu naprowadzania zwierząt do przejścia,
 - 8) wyposażyć pozostałe przepusty zlokalizowane na kierunku o różnicy co najmniej 1 m w suche polki o minimalnej szer. 30 cm,
 - 9) zapewnić, aby przepusty pod linią kolejową umożliwiające migrację zwierząt, w miejscach, w których do budowy zostają drogi równoległe, były w podobny sposób kontynuowane również pod drogami.
34. Opracować i wdrożyć alternatywny układ komunikacyjny dla zawartych w projekcie rozwiązań odnoszących się do likwidowanego przejazdu w km 14+756, związanych z budową drogi okrężnej i nowego mostu na rzecę Widawia. W przypadku braku możliwości wdrożenia rozwiązania alternatywnego, dopuszcza się możliwość realizacji koncepcji dotychczasowej.
35. Odstąpić od budowy drogi obwodowej przy likwidowanym przejeździe w km 48+505 lub opracować i wdrożyć alternatywny układ komunikacyjny. W przypadku braku możliwości odstąpienia od budowy ww. drogi lub braku możliwości wdrożenia rozwiązania alternatywnego, dopuszcza się możliwość realizacji koncepcji dotychczasowej.
36. Uwzględnić rozwiązania obniżające poziom hałasu oraz wibracji emitowanych podczas eksploatacji linii kolejowej tak jak wykorzystanie szyn bezślizkowych.

4. Warunki kompensacji przyrodniczej

- 4.1. W przypadku utrzymania koncepcji budowy drogi przy przejeździe w km 48+505 w bezpośrednim sąsiedztwie doliny Baryczy co spowoduje zniszczenia terenu podmokłego i siedliska błotniska stawowego, odzwierciedlić w miejscu uzgodnionym z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody i w porozumieniu z właścicielami gruntów teren podmokły o powierzchni 20 ha.
- 4.2. W przypadku zniszczenia zarośli odzwierciedlić miejsce dogodne dla rozrodu dzierzby gąsienka i rozwoju barczak/katals poprzez przesadzenia kolidujących krzewów lub nasadzenie nowych krzewów. Nasadzenia należy przeprowadzić w formie pojedynczych szpalców lub skupisk krzewów - głównie tarniny i drzewie róży, w okresie wiosennym lub jesiennym na terenach otwartych znajdujących się w sąsiedztwie planowanej inwestycji. Powierzchnia nasadzonych krzewów winna stanowić powierzchnię nie mniejszą niż powierzchnia krzewów usuniętych.
- 4.3. W przypadku utrzymania koncepcji budowy drogi okrężnej na zachód od przeprawy nad Widawą co spowoduje zniszczenie fragmentu lasu igłowego, odzwierciedlić na terenach zalewowych w dolinie Widawy co najmniej 10 ha lasu igłowego z udziałem drzew szypułkowych, wiązu, wierzby i innych gatunków liściastych, w porozumieniu z Dolnośląskim Zarządzeniem Melioracji i Urządzeń Wodnych.
- 4.4. Praca związana z realizacją kompensacji przyrodniczej należy zakończyć na 30 dni przed terminem oddania do użytkowania przedmiotowej inwestycji, a o terminie zakończenia prac należy powiadomić Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody w Warszawie.

5. Analiza porażycy

Przedsięwzięcie wymaga wykonania analizy porażycy w zakresie ochrony akustycznej terenów wymagających ochrony przed hałasem, środowiska wodnego i sprawdzenia wykonania i efektywności zastosowanych środków kompensacji przyrodniczej oraz rozwiązań minimalizujących

Problemy



Dobrze wykonana ocena, ale:

- **niewyznaczone obszary N2000**
- **nieokreślone rozwiązania zastępcze (zminiejszające wpływ do nieznaczącego)**
- **niezgodność zaleceń oceny z zapisami decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych**
- **informacje o zmianach projektu nie ujęte w decyzji wojewody**

Projekty transportowe a ochrona gatunkowa



- **Wpływ na trasy migracji – konieczność budowy funkcjonalnych przejść**
- **Możliwość stworzenia pułapek na drobne zwierzęta (np. korytka krakowskie)**
- **Konieczność zabezpieczania placów budowy**
- **Konieczność budowy i utrzymania szczelnych ogrodzeń, dostosowanych do wymogów gatunków**

Rozwiązania alternatywne



PRAWIE ZAWSZE MOŻLIWE !

- **kompetentne władze ustalają czy istnieją rozwiązania alternatywne czy też nie**
- **alternatywy proponowane przez wykonawcę projektu**
- **alternatywy proponowane przez inne zainteresowane strony (np. NGO)**
- **działania zmniejszające szkodliwy wpływ**

Tabela 2. Wielokryterialna analiza wariantów rozbudowy dróg w aglomeracji

Kryterium oceny	Wariant I	Wariant II	Wariant III	Wariant IV	Wariant podstawowy
	W obrębie miasta X				Z omińnięciem miasta Białystok
Zgodność z warunkami technicznymi	zgodny	zgodny	zgodny	zgodny	zgodny
Możliwość lokalizacji	nieumżliwa, ze względu na nieuwspółstata zabudowę miejscowości X	nieumżliwa, ze względu na nowopowstałą zabudowę miejscowości	możliwa, jednak ze względu na nowopowstałą zabudowę miejscowości	możliwa	możliwa
Bezpieczeństwo ruchu w węzłach	wzrost typu „trudki”, nie występuje przeciwnie się kierunków ruchu, co decyduje o wysokim poziomie bezpieczeństwa ruchu	wzrost typu „trudki”, nie występuje przeciwnie się kierunków ruchu, co decyduje o wysokim poziomie bezpieczeństwa ruchu	nie występuje przeciwnie się kierunków ruchu, co decyduje o wysokim poziomie bezpieczeństwa ruchu	ohmżone bezpieczeństwo ruchu, ze względu na wyodrębniony kształt węzła	wzrost typu „kontrowersyjny”, nie występuje przeciwnie się kierunków ruchu, co decyduje o wysokim poziomie bezpieczeństwa ruchu
Przypusokowość, ryzykość ruonu w węzłach	nie ma możliwości bezpośredniego podłączenia do ruchu miejscowości X	nie ma możliwości bezpośredniego podłączenia do ruchu miejscowości X	dłuża przepustowość, ryzykość ruonu, przyrost ruonu,	dłuża przepustowość, ryzykość ruonu, długie lata - bez konieczności przebudowy, porządkowy parametry, podnoszenie standardu, wszystkie potrzeby realizowane są na istniejących, rozróżnialnych zasadach - występuje tylko wyłączenie się z ruchu i włączenie się do ruchu w zakresie pojedynczych jezdni w tym samym kierunku.	

Kryterium oceny	Wariant I	Wariant II	Wariant III	Wariant IV	Wariant podstawowy
	W obrębie miasta				
Konieczność wyznaki drzew i krzewów	występuje				
Zajętość terenu PK pod trasę	4 ha	4 ha	8 ha	27 ha	13 ha
Oddziaływanie na florę i faunę	oddziaływanie na florę i faunę o dużej rzędności, dłuższy niż w wariantach podstawowych i przebieg trasy - odcinka potencjalnego oddziaływania na florę i faunę,	dłuższy niż w wariantach podstawowych i przebieg trasy - odcinka potencjalnego oddziaływania na florę i faunę			większy niż w wariantach podstawowych i przebieg trasy - odcinka potencjalnego oddziaływania na florę i faunę
Wzrost kryjebrozowe	porównywalnie z wariantami III, IV i podstawowymi.	dotatkowo znaczne zakłócenie spowodowane przejściem ponad linia kolejową,	porównywalnie z wariantem I.		
Skala wzrostu projektowanej trasy	duże narazanie lukności na trasie,				średnie i mało narazanie lukności na trasie.
Liczba wyznaki najlpszego rozróżnienia	4	3	8	7	14

Zawód: opracowanie własne.
 Uwaga: Kolorem żółtym zaznaczono wariant najlepszy pod każdym poszczególnym kryterium oceny.

Kryterium oceny	Wariant I	Wariant II	Wariant III	Wariant IV	Wariant podstawowy
	W obrębie miasta <input checked="" type="checkbox"/>				
Przebieg linii kolejowej	konieczność budowy wiaduktu nad linią kolejową o długości 38 m,	konieczność budowy nowego wiaduktu nad linią kolejową o długości 112 m,	konieczność budowy wiaduktu nad linią kolejową o długości 33 m,		
Zamieszczające powiatu	większa emisja zanieczyszczeń do powietrza, ze względu na mniejszą płynność ruchu,	większa emisja zanieczyszczeń do powietrza, ze względu na mniejszą płynność ruchu,	poprawna jakość powietrza po roku 2020 w stosunku do stanu obecnego		
Zamieszczające powiatu	niekorzystne warunki gruntowo-wodne, przebieg wzdłuż dolny rzeki <input checked="" type="checkbox"/>	niekorzystne warunki gruntowo-wodne; trasa przebiega ukośnie dolną rzeką <input checked="" type="checkbox"/>	najkorzystny przebieg przez dolinę rzeki <input checked="" type="checkbox"/>		
Kamień wycieczny	na odległość 1200 m	na odległość 700 m	na odległość 400 m		
Zajęcie terenu pod trasę ogólną	55 ha	54 ha	47 ha	72 ha	41 ha
Odległość od zabudowy	obecnie przebieg drogi wzdłuż wsi przez zabudowę wsi <input checked="" type="checkbox"/>	obecnie przebieg drogi wzdłuż zabudowy osiedla Leśnego w oraz przez zabudowę wsi <input checked="" type="checkbox"/>	obecnie przebieg drogi blisko zabudowy ws. Szczerbiec,		nie ma wpływu na zabudowę,
Konieczność wyburzenia	wymaguje				nie występuje
Konieczność wyłączenia	wymaguje				

Problemy oceny alternatyw S-XYZ



- **N2000 ukryta pod kryptonimem Park Krajobrazowy**
- **Brak wyodrębnienia konkretnych wpływów na N2000 i ich znaczenia (siedliska, gatunki, rodzaj wpływu, wpływ znaczący czy nieznaczący)**
- **Wpływ na N2000 uznany za równorzędny czynnik z wieloma innymi**
- **Brak jasnego wyniku w odniesieniu do N2000**
- **Nie uwzględniono innych projektów drogowych, nawet w bardzo bliskim sąsiedztwie (mniej niż 10 km)**

Rozwiązania alternatywne



WSKAZÓWKI

- **Rozważyć alternatywy przed wnioskowaniem o pozwolenia**
- **Rozważyć różne sposoby osiągnięcia celu**
- **Nie koncentrować się na jednej lokalizacji/rozwiązaniu technologicznym**
- **Zlecić dobrze udokumentowaną analizę wpływu**
- **Jasno i oddzielnie przedstawić wpływ na N2000**
- **Wziąć pod uwagę inne projekty/plany**

Artykuł 6(4) jeżeli stwierdzono znaczący negatywny wpływ...



1. Czy rzeczywiście nie ma alternatyw?
2. Czy istnieje nadrzędny interes publiczny?
3. Czy jest wpływ na siedliska i gatunki priorytetowe?
4. Jakie są przyczyny interesu publicznego?
5. Decyzja o działaniach kompensacyjnych, aby zapewnić spójność sieci Natura 2000
 - 5a. Poinformowanie Komisji Europejskiej o kompensacji;
 - 5b. Gdy jest wpływ na gatunki/siedliska priorytetowe - zwrócenie się o opinię Komisji
pozwolenia dopiero po pozytywnej opinii Komisji!

Nadrzędność interesu publicznego



- dotyczy fundamentalnych wartości związanych z życiem obywateli (zdrowie, bezpieczeństwo, środowisko)
- spełnienia celów interesu społecznego, np. wypełniając obowiązki związane z usługami publicznymi
- w ramach polityk będących podstawą funkcjonowania państwa oraz społeczeństwa (zdrowie, edukacja, usługi komunalne itp.)
- określone przez władze krajowe
- oparte na dowodach
- ocenione w stosunku do celów dyrektywy siedliskowej oraz celów ochrony danego obszaru N2000

Działania kompensacyjne



TO ROZWIĄZANIE OSTATECZNE – GDY BRAK ALTERNATYW

- w tym samym regionie bio-geograficznym (DS)
- w tym samym zasięgu występowania /lub trasie migracji (DP)
- na obszarze tego samego państwa członkowskiego
- zachowując spójność sieci Natura 2000
- np. powiększenie tego samego obszaru N2000
- wyznaczenie nowego obszaru tej samej jakości, funkcji oraz struktury
- poprawa warunków dla gatunków/siedlisk

Działania kompensacyjne cd.



- **poinformować/zwrócić się o opinię do Komisji Europejskiej**
- **uzgodnić działania kompensacyjne oraz harmonogram ich wdrożenia**
- **uzgodnić odpowiedzialność (także finansową)**
- **środki prawne (np. umowa) wprowadzone w życie przed lub najpóźniej równocześnie z rozpoczęciem realizacji projektu**
- **należy ją realizować zanim wystąpi negatywny wpływ, i można to robić zanim zacznie obowiązywać art. 6(4) – obszary niewyznaczone i oczekujące na zatwierdzenie przez Komisję**

Budowa drogi S-XX w OSO 'XYZ'



PROBLEM: proponowana kompensacja stanowczo niewystarczająca

Wg raportu:

- **Bezpośrednie zniszczenie siedlisk: 0.5-1% OSO (700-1400 ha)**
- **Fragmentacja siedlisk: około 2.5% OSO (3500 ha)**
- **Obszar narażony na spadek populacji ptaków: około 2% OSO (2800 ha)**

Zaproponowana kompensacja (formularz przesłany do Komisji):

50 ha

Kompensacja w związku z budową drogi S-XYZ w OSO 'XXX' – propozycja po weryfikacji

Gatunek ptaka	Ilość narażonych par	Powierzchnia narażonych siedlisk (ha)	Powierzchnia kompensacji
Orlik krzykliwy	2	46,3	71,4
Derkacz	23	92	92
Żuraw	3	30	30
Bocian czarny	3	30	30
Bocian biały	5	50	50
Trzmielojad	1	5	5
Zimorodek	3	97,5	160
Dzięcioł zielonosiwy	3	350	600
Dzięcioł czarny	2	220	670
Dzięcioł średni	11	460	667
Lerka	3	7,5	7,5
Jarzębatka	11	28,5	24
Muchołówka mała	4	160	202
Gąsiorek	29	76,5	87
Łącznie	103	1 653	(ok. 1 400ha) 2 695,9

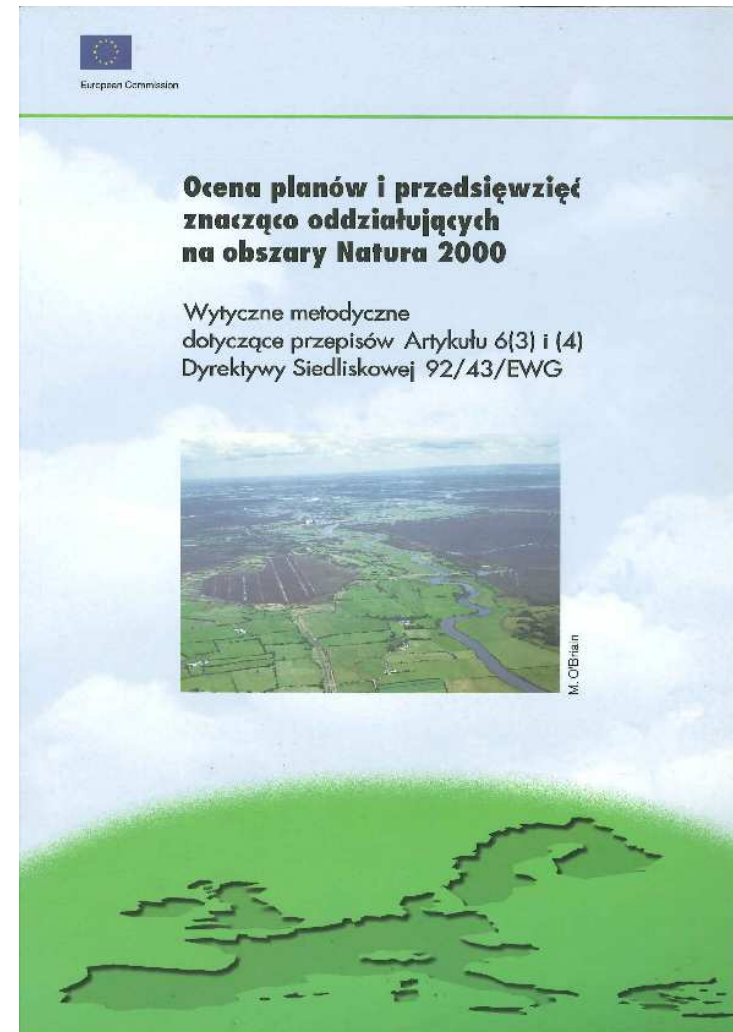
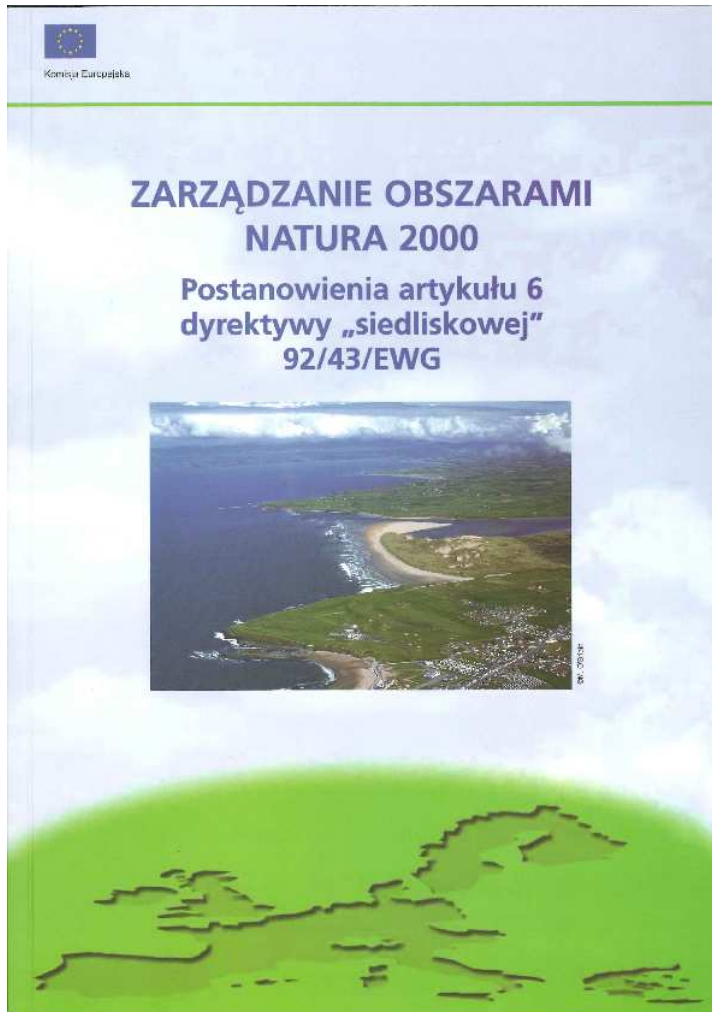
Działania kompensacyjne (cd.)



WSKAZÓWKI

- **Dobrze zrobiona ocena wpływu ułatwia przygotowanie działań kompensacyjnych**
- **Przewidzieć czas na opracowanie, pozyskanie gruntów i pozwoleń, oraz ogłoszenie przetargów (jeśli są wymagane)**
- **Upewnić się, że kompensacja jest jasno określona w decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych**
- **Przewidzieć środki na realizację kompensacji**
- **Przystąpić do realizacji kompensacji przed rozpoczęciem realizacji projektu**
(kompensacja powinna być zakończona ZANIM wystąpi negatywny wpływ)

Przewodniki do stosowania Artykułu 6





Homepage:

http://ec.europa.eu/environment/nature/index_en.htm

Dziękuję Państwu za uwagę!